

Kursplan

för kurs på avancerad nivå

Specialpedagogik och forskning
Special Education and Research

30.0 Högskolepoäng
30.0 ECTS credits

Kurskod:	UQ4ISP
Gäller från:	HT 2008
Fastställt:	2008-06-17
Institution	Specialpedagogiska institutionen
Ämne	Specialpedagogik

Beslut

Kursen ges som programkurs inom specialpedagogprogrammet, 91–120 hp, i ämnet specialpedagogik. Den är ett alternativ till kursen Specialpedagogik och forskning, 20 poäng (D-nivå). Kursen kan även ges som fristående kurs för studerande med specialpedagogexamen.

Kursen vänder sig främst till studerande som avser att arbeta inom skolans tidigare år (1 år i förskolan t.o.m. åk 6 i grundskolan) / skolans senare år (åk 6 t.o.m. åk 9 i grundskolan) / gymnasieskolan (år 1 t.o.m. år 3 i gymnasiet).

Kursansvarig institution är Specialpedagogiska institutionen vid Stockholms universitet. Denna kursplan är fastställd av prefekten 2008–06–17.

Kursplanen är giltig fr.o.m. termin H08.

Beslut om upphävande är fattat av institutionsstyrelsen vid Specialpedagogiska institutionen 2021-03-16.

Förkunskapskrav och andra villkor för tillträde till kursen

För tillträde till kursen gäller att studeranden är antagen till specialpedagogprogrammet och har genomfört 1–60 högskolepoäng varav minst 45 högskolepoäng av specialpedagogprogrammet ska vara med godkänt resultat. Studeranden ska också ha genomfört en uppsats på 15 högskolepoäng på nivå 61–90 högskolepoäng inom området pedagogik/specialpedagogik.

Kursens uppläggning

Provkod	Benämning	Högskolepoäng
DK11	Forskningsmetodik	7.5
DK12	Specialpedagogisk utmaningar	7.5
UPPS	Examensarbete (s k D-uppsats)	15

Kursens innehåll

Delkurserna behandlar specialpedagogiska kunskaper med utgångspunkter i beteendevetenskapliga, medicinska/biologiska, samhällsvetenskapliga och filosofiskt/etiska forskningsfälten. Analyser av makt, klass, funktionshinder, genus samt kulturell bakgrund sker i förhållande till interaktionen mellan, individ, grupp och samhälle.

Kursens innehåll konkretiseras genom att de studeranden företrädesvis i par genomför ett examensarbete. I ett slutseminarium diskuteras dessa arbeten utifrån det specialpedagogiska kunskapsfältet. I detta offentliga

seminarium kan företrädare från de studerandes hemkommuner och andra avnämare delta. Kursen ska anknyta till studenternas yrkeserfarenhet och framtida yrkespraktik. Den forskningsmetodiska utbildningen inom kursens ram bygger på och fördjupar den forskningsmetodiska utbildningen inom det specialpedagogiska programmet och är till del beroende av innehållet i de examensarbeten som studenterna arbetar med.

Tillgång till Internet är nödvändigt. Kommunikation, dokumentation och informationssökning sker via Internet och studenternas e-postkonto. Kursen utvärderas elektroniskt.

Förväntade studieresultat

Efter genomgången kurs ska studenten med fördjupad insikt kunna:

- motivera en adekvat metodansats för att undersöka valda frågeställningar med relevans för specialpedagogisk verksamhet/ämnet specialpedagogik,
- genomföra en forskningsbaserad litteraturgenomgång som belyser valda specialpedagogiska frågeställningar,
- enskilt planera och genomföra en forskningsbaserad studie med relevans för specialpedagogisk verksamhet/ämnet specialpedagogik,
- enligt akademisk praxis skriftligen redovisa en genomförd forskningsbaserad studie enskilt,
- utifrån vetenskapliga utgångspunkter kritiskt granska andras forskningsbaserade arbeten.

Undervisning

Undervisning sker i form av föreläsningar, seminarier, litteraturstudier, grupparbeten, muntliga och skriftliga redovisningar.

Kunskapskontroll och examination

Delkurs 1 examineras genom muntliga individuella presentationer av genomförda uppgifter på seminarier samt genom ett skriftligt arbete som genomförs individuellt. Närvaro är obligatorisk vid samtliga seminarietillfällen. Vid eventuell frånvaro bestäms former för återtagande av missat kursinnehåll mellan lärare och student. Betygsättning sker enligt en tvågradig skala – underkänd eller godkänd.

Del kurs 2 examineras genom ett skriftligt arbete som genomförs enskilt samt genom ett muntligt metodseminarium.

Delkurs 3 examineras genom två uppgifter. Ett examensarbete som genomförs enskilt som redovisas i en skriftlig rapport (s k D-uppsats) som ventileras muntligt och offentligt i ett seminarium med utsedd(a) opponent(er). Den andra uppgiften består i att genomföra en opposition på ett examensarbete. Betygsättning sker enligt en sjugradig målrelaterad betygsskala.

För att få slutbetyg på hela kursen krävs betyget godkänd på delkurs 1 och 2 samt lägst betyget E på delkurs 3.

Betygsättning på hela kursen sker enligt en sjugradig målrelaterad betygsskala:

- A = Utmärkt
- B = Mycket bra
- C = Bra
- D = Tillfredsställande
- E = Tillräckligt
- Fx = Otillräckligt
- F = Helt otillräckligt

Kursens betygsriterier delas ut vid kursstart.

Studerande som fått betyget Fx eller F på ett prov har rätt att genomgå minst fyra ytterligare prov så länge kursen ges för att uppnå lägst betyget E.

Studerande som fått lägst betyget E på prov får inte genomgå förnyat prov för högre betyg.

Studerande som fått betyget Fx eller F på ett prov två gånger av en examiner, har rätt att begära att en annan examiner utses för att bestämma betyg på provet. Framställan härom ska göras till institutionsstyrelsen.

Övergångsbestämmelser

Studerande kan begära att examination enligt denna kursplan genomförs högst tre gånger under en tvåårsperiod efter det att kursplanen slutat gälla. Framställan härom ska göras till institutionsstyrelsen. Med prov jämföras också andra obligatoriska moment i kursen.

Kurslitteratur

Delkurs 1 □ obligatorisk litteratur

Alvesson, M. & Sköldberg, K. (1994). *Tolkning och reflektion, Vetenskapsfilosofi och kvalitativ metod*. Lund: Studentlitteratur. (valda delar ca 200 s).

Connell, R. W. (2002). *Om genus*. Göteborg: Daidalos. (195 s).

Denscombe, M. (2000). *Forskningshandboken*. Lund: Studentlitteratur. (150 s.)

Herr, K. & Anderson, G. L. (2005). *The Action Research Dissertation*. London: Sage Publications. (128 s).

Månsson, P. (1995). *Moderna samhällsteorier*. Stockholm: Raben Prisma. (Valda delar 100 s).

Widerberg, K. (2002). *Kvalitativ forskning i praktiken*. Lund: Studentlitteratur. (232 s).

Åsberg, R. (2001). Det finns inga kvantitativa metoder □ och inga kvalitativa heller för den delen. Det kvalitativa-kvantitativa argumentets missvisande retorik. *Pedagogisk forskning i Sverige*. 6, 4, 270□292. (23 s).

Dessutom används den forskningsmetodiska litteratur som varit obligatorisk i de tidigare kurserna inom programmet.

Delkurs 2 och 3

Litteraturen väljs i samråd med lärare och handledare utifrån valt innehåll och forskningsmetodisk ansats av examensarbetet.

Litteraturen omfattar minst 2000 sidor och ska innehålla minst två akademiska avhandlingar och minst två vetenskapliga artiklar.

Exempel på forskningsmetodisk och vetenskapsteoretisk relevans för specialpedagogisk forskning framgår av Bilaga 1.

Bilaga 1

Exempel på litteratur kring forskningsmetodiska och vetenskapsteoretiska frågeställningar:

Alin Åkerman, B. (2001). *Varför ser dom oss inte? Intervjuer med gymnasieelever om hur de upplever sin skolsituation*. Stockholm: Lärarhögskolan i Stockholm, Institutionen för individ, omvärld och lärande (IOL). Forskning nr 4. (65 s).

Andersson, L-G. m fl (1999). *Skolan och de kulturella förändringarna*. Lund: Studentlitteratur. (Valda delar 100 s).

Befring, E. (1994). *Forskningsmetodik och statistik*. Lund: Studentlitteratur. (203 s).

Brodin, J. (1991). *Att tolka barns signaler*. Stockholm: Stockholms universitet, Pedagogiska institutionen. (Delar av 100 s).

Brodin, J. & Alin Åkerman, B. (2000). *Att skriva C-uppsats. En hjälpredda vid uppsatsskrivning*. Stockholm: Lärarhögskolan i Stockholm, Institutionen för individ, omvärld och lärande (IOL). (15 s).

Bronfenbrenner, U. & Ceci, S. J. (1994). Nature Reconceptualized in Developmental Perspective: A Bioecological Model. In: *Psychological Review*, Vol. 101, No 4. (20 s).

Clark, C. Dyson, A. & Millward, A. (1998). *Theorising Special Education*. London: Routledge. (173 s).

Doverborg, E. & Pramling Samuelsson, I. (2003). *Att förstå barns tankar. Metodik för barnintervjuer*. Stockholm: Liber AB. (88 s).

Ellström, P-E. (1992). *Kompetens, utbildning och lärande i arbetslivet*. Stockholm: Allmänna förlaget, Publica. (140 s).

Eliasson, R. (1995). *Forskningsetik och perspektivval*. Lund: Studentlitteratur. (200 s).

Ely, M. (1993). *Kvalitativ forskningsmetodik i praktiken - cirklar inom cirklar*. Lund: Studentlitteratur. (250 s).

s).

Forsberg, E. & Starrin, B. (red.) (1997). *Frigörande kraft. Empowerment som modell i skola, omsorg och arbetsliv*. Stockholm: Gothia. (Valda delar 160 s).

Geenspan, S. (1999). What is meant by mental retardation? *International Review of Psychiatry*, 16 □ 18. (13 s).

Gustavsson, A. (2001). *Inifrån utanförskapet*. Lund: Studentlitteratur. (180 s).

Handikappombudsmannen (2001). *Stärk elevens rättigheter: en jämförande studie om rätten till stöd i skolan*. Stockholm: Handikappombudsmannen. (76 s).

Helldin, R. (1997). *Specialpedagogisk kunskap som ett socialt problem*. Stockholm: HLS förlag. (175 s).

Kvale, S. (1997). *Den kvalitativa forskningsintervjun*. Lund: Studentlitteratur.

Lindblad, S. & Sahlström, F. (2001). *Interaktion i pedagogiska sammanhang*. Stockholm: Liber. (Valda delar 167 s).

Lund, T. (2005). The Qualitative-Quantitative Distinction: Some comments. *Scandinavian Journal of educational research*. V. 49, 2, 115 □ 132. (17 s).

Mattson, E. (2001). Inclusive strategies and bureaucratic organisations in integrated and segregated schoolsystems. *Scandinavian Journal of Disability Research*. v.3, 1, 6 □ 18. (17 s).

Mattsson, M. (2004). *Att forska i praktiken*. Uppsala: Kunskapsföretaget. (190 s).

Merriam, S. B. (1994). *Fallstudien som forskningsmetod*. Lund: Studentlitteratur. (228 s).

Murray, Å. (2007). Genomströmningen i gymnasieskolan. Före och efter gymnasireformen. I Olofsson, J. (red.) *Utbildningsvägen □ vart leder den?* Stockholm: SNS förlag.

OECD (2000). *Special Needs Education*. (155 s).

Pettersson, A. (1998). *Kompendium i statistik med övningar i StatView 4.x : Datorsektionen/Primgruppen version 2*. Stockholm: Lärarhögskolan i Stockholm, Primgruppen. (35 s).

Reason, P. & Bradbury, H. (2000). *Handbook of Action Research*. London: SAGE Publications. (Valda delar 108 s).

Sivertun, U. (2006). *(Special)pedagogik och social utslagning: perspektivering □ möjligheter och hinder*. Stockholm: HLS förlag.

Skolverket (2001). *Kunskapsmöten i skolvärlden*. Rapport 01:647. (60 s).

Tetler, S. (2000). *Den inkluderende skole □ fra vision til virklighed*. Köpenhamn: Gyldendal.

Thurén T. (1995). *Vetenskapsteori för nybörjare*. Stockholm: Tiger. (128 s).

Westling Allodi, M. & Fischbein, S. (2000). Boundaries in school: educational settings for pupils perceived as different. In: *Scandinavian Journal of Disability Research*, 2, 2, 63 □ 86. (25 s).

Wingård, B. (red.) (2006). *Livslång nyfikenhet*. Stockholm: HLS-förlag.